

## Αηδίασμα του Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη



Μόνο κάποιος που έχει καθίσει σε έδρανα τμήματος θεατρολογίας (κυρίως της Αθήνας που έχει, ορθώς για μένα, τάσεις κειμενολατρίας) ή άλλης φιλολογίζουσας σχολής μπορεί να έχει τη φαινή ιδέα να παραστήσει **Πεντζίκη**. Και δεν υπάρχει καμιά πρόθεση ειρωνείας στην πρόταση αυτή, γιατί μόνο να επικροτήσει κανείς μπορεί τη διάθεση για έρευνα, για πίστη σε παλιά κείμενα, άγνωστα σε πολλούς κι ίσως με δίχως ίχνος γκλάμουρ για τους περισσότερους. Συχνότερα γράφει κανείς κάτι πιασάρικο, ακόμη πιο συχνά καταφεύγει στο devised theatre και τον αυτοσχεδιασμό πάνω σε γενικόλογα άξονα, αλλά βάζοντας κανείς στη βάση της παράστασης που χτίζει λογοτεχνικό, ιδιόμορφο λόγο τιμεί τη νεοελληνική γραμματεία στο σύνολό της, τη βγάζει από τη σχετική αφάνειά της βροντοφωνάζοντάς της «Λάζαρε, δέυρο έξω». Γιατί, ευκολότερα πείθεις κάποιον να επιδοθεί σε θεατρική έξοδο, παρά σε αναγνωστικό spree κατά μόνας.

Εκατό χρόνια από τη γέννηση του **Ν. Γ. Πεντζίκη** (1908-1993) και 15 χρόνια μετά το θάνατό του η ομάδα Nova Melancholia και ο σκηνοθέτης της **Βασίλης Νούλας** (που **σαφώς φοίτησε** στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Αθηνών και έμαθε τον Πεντζίκη από τον παραδοσιακά είρωνα **Νάσο Βαγενά**) αποτίουν ένα φόρο τιμής επιλέγοντας δύο πεζογραφήματά του ως υλικό για performance. *Αηδίασμα* ονομάζεται το πρώτο, *Κατσαρίδες* το δεύτερο και είναι και τα δυο βαριά ρεαλιστικά και ειρωνικά με την εξουχιστικά ακριβολόγα γραφή του Πεντζίκη να κυριαρχεί επί των επιμέρους δράσεων. «Τι είναι που κατάπιε; Με εμποδίζει στο λαιμό. Ο οισοφάγος ίσια μαύρη στενή δίοδος, λαστιχένια. Σαμπρέλα αυτοκινήτου που πας να τη σκίσεις με το δάχτυλο.» Οι λέξεις, οι φράσεις συνειρμικά ή κυριολεκτικά φέρνουν εικόνες στη σκηνή, στο υπόγειο του Bios (πιο πριν ήταν στο Boozε) και η σκηνή έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με όρους μια κατάστασης που οι περισσότεροι θα θεωρούσαν ενδεχομένως αηδιαστική: την ανέχεια. Χαρτονένιες κούτες που θα μπορούσαν να είναι κατάλυμα για clochard, σωματικά υγρά που οι performers δεν ντρέπονται τόσο να αφήσουν ξέφραγα όπως σάλια, φτυσίματα, αναμασήματα και φαγητά που αναφέρονται στο ίδιο το κείμενο, όπως φασόλια γιαχνί και μανταρίνια πρωταγωνιστούν.

Ο σκηνοθέτης, σοφά σε παράσταση που φιλοδοξεί να προκαλέσει την αηδία, έκανε έκκληση σε παραπάνω από δύο αισθήσεις μας. Στις συνήθειες δύο που απαιτεί το θέατρο, την όραση και την ακοή, πρόσθεσε και αυτή της οσμής. Έντονη μυρωδιά μανταρινιού, μπλε οινόπνεύματος, καφέ φέρνει λίγη αηδία ακόμη, σε συνδυασμό με την αφήγηση για τρίχες στη σούπια, στομαχικό ανακάτεμα και ξέρασμα ή το ξεκοίλιασμα μιας απεχθούς κατσαρίδας --που όμως είναι πλάσμα του θεού και δε θα πρέπει να μας αηδιάζει, όπως καταλήγει ο **Πεντζίκης** (ρίξτε μια ματιά σε μέρος από τα *Ομιλήματά* του, έστω). Θαρραλέα, η νύξη για την ασχήμια, το πάχος του σώματος βρίσκει εφαρμογή (μην πετάξετε πέτρες γι' αυτό) στους δύο ευτραφείς ηθοποιούς. Η αηδία, το ανατρίχιασμα που προκαλείται στη θεά της αρρώστιας και ιατρικών εργαλείων αξιοποιείται επίσης --άλλωστε ο Θεσσαλονικιός Πεντζίκης ήταν φαρμακοποιός-- και το αηδίασμα που υπόσχεται ο τίτλος παίρνει απειλητική μορφή στη λιγδωμένη Πειραιώς απέξω, στο δρόμο προς Ομόνοια. Την πεπερασμένη φιγούρα του θεού, πάντως, που διαμόρφωσε η performance, ο **θεοσεβούμενος** Πεντζίκης μάλλον δε θα την ενέκρινε. Παράσταση διαφορετική, ανατρεπτική κι όμως βασισμένη σε ζειδωρα νάματα του παρελθόντος μας. Τι καλά. Ασυνήθιστος συνδυασμός.

---

**Σκηνοθεσία:** Βασίλης Νούλας

**Παίζουν:** Βίκυ Κυριακουλάκου, Κωνσταντίνος Χατζηνικολάου, Δέσποινα Χατζηπαυλίδου

**BIOS**

Πειραιώς 84, 210 3425335

Αναρτήθηκε από antigonos στις 12:01 πμ 